

Неофицијален пречистен текст¹

Врз основа на членот 158-с, точка 1), членот 154-ч, членот 154-ц, членот 154-ш став (3) а во врска со членот 154-д став (4), членот 154-ж, членот 154-м став (3), членот 154-њ став (1) и членот 154-ќ став (2) од Законот за супервизија на осигурување (“Службен весник на Република Македонија” бр.27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015 и 23/2016), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ВРШЕЊЕ РАБОТИ НА ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕ

Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување (во натамошниот текст: стручен испит за застапник), начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот како и формата и содржината на уверението за положен стручен испит за застапник.

Член 2

Стручен испит за застапник може да полага лице кое ги исполнува условите од член 134-в став (2) точки 2), 3) и б) од Законот за супервизија на осигурување.

Член 3

(1) Стручниот испит за застапник се спроведува по спроведена обука за застапник која ја организира и спроведува Агенцијата за супервизија на осигурување (во натамошниот текст: Агенцијата).

(2) Обуката и стручниот испит за застапник се спроведува врз основа на констатирана потреба од страна на Агенцијата но најмалку еднаш годишно.

(3) Доколку не се пријава најмалку 5 кандидати, Агенцијата може да не ја спроведе обуката за застапник односно стручниот испит за застапник.

¹ Пречистениот текст на Правилникот е изготвен врз основа на текстот на Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 118/2014) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/2017). Пречистениот текст нема правна сила. За правни цели, единствено валидни се текстовите кои што се објавени во претходно наведените Службени весници.

(4) Начинот и постапката на спроведување на обуката за застапник за предметите од Наставната програма за стручен испит за застапник го пропишува Агенцијата.

(5) Агенцијата со оглас во дневен печат и на својата веб страница ги известува заинтересираните кандидати за времето и местото на одржување на обука за застапник, односно стручниот испит за застапник.

Стручен испит за застапник

Член 4

(1) Стручниот испит за застапник се состои од два дела:

- 1) Прв дел (теоретски дел) со кој се проведрува теоретското знаење на кандидатите; и
- 2) Втор дел (практичен пример) со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(2) Првиот дел од стручниот испит за застапник се полага по предметите:

- 1.1 Основи на управување со ризик и осигурување
- 1.2 Законска регулатива од областа на осигурување
- 1.3 Трговско и облигационо право
- 1.4 Застапување во осигурување и етички кодекс
- 1.5 Осигурување на живот и
- 1.6 Неживотно осигурување.

(3) Вториот дел од стручниот испит за застапник се состои од:

- 1) Практичен пример;
- 2) Прашања кои кандидатот треба да ги одговори врз основа на практичниот пример; и/или
- 3) Задачи кои кандидатот треба да ги реши врз основа на практичниот пример.

(4) Вториот дел од стручниот испит за застапник се полага за сите предмети од првиот дел од стручниот испит за застапник.

(5) Деталната содржина на секој од предметите од првиот дел на стручниот испит за застапник е разработена во Наставна програма за полагање на стручен испит за застапник која ја утврдува Агенцијата и во истата се содржани градивото, прописите и литературата.

(6) Наставната програма од став (5) на овој член Агенцијата ја објавува на нејзината веб страна.

Прв (теоретски) дел од стручниот испит за застапник

Член 5

- (1) Стручниот испит за застапник започнува со полагање на првиот (теоретски) дел од испитот.
- (2) Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.
- (3) Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник содржи вкупно 30 прашања односно по 5 прашања за секој од предметите од кои се состои Првиот дел на стручниот испит за застапник.
- (4) Секое прашање се состои од 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни.
- (5) Секој точен одговор на прашање се бодува со 1 поен, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.
- (6) Кандидатот го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник доколку постигнал најмалку 70% од вкупниот број поени односно доколку постигнал најмалку 21 поен.
- (7) На кандидатот за време на полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник не му се дозволува користење на закони ниту закони со коментари и објаснувања.
- (8) Вкупното времетраење на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник изнесува 120 минути.
- (9) Резултатите од полагањето на првиот дел на стручниот испит за застапник му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Втор дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник

Член 6

- (1) Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник се полага во рок од најмалку 15 дена по успешно полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит.
- (2) Кандидатот кој не го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник не може да го полага вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник.
- (3) Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник се полага писмено со проучување на 6 практични примери, по еден практичен пример од секој предмет. Секој практичен пример содржи 1 прашање со 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни.

(4) Секој точен одговор на прашање се бодува со 5 поени, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.

(5) Кандидатот го положил вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник доколку постигнал најмалку 70% од вкупниот број поени односно доколку постигнал најмалку 21 поен.

(6) На кандидатот за време на полагање на вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник му се дозволува единствено користење на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска врзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот, калкулатор и пенкало.

(7) Вкупното времетраење на вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник изнесува 120 минути.

(8) Резултатите од полагањето на вториот (практичен пример) дел на стручниот испит за застапник му се достапни на кандидатот најдоцна во рок од 5 дена од денот на полагањето.

Комисија за спроведување на стручниот испит за застапник Член 7

(1) Прашањата за стручниот испит за застапник ги верификува Комисија за спроведување на стручниот испит за застапник (во натамошниот текст: Комисија).

(2) Комисијата од став (1) на овој член врши и ревизија и ажурирање на јавно достапната база на прашања за спроведување на стручниот испит за застапник.

(3) Комисијата од став (1) на овој член ги разгледува доставените писмени забелешки од страна на кандидатите кои не го положиле вториот дел од стручниот испит за застапник, како и од кандидатите кои сметаат дека одговорите не му се соодветно бодувани најдоцна во рок од седум дена од денот на приемот на забелешките и може да направи корекција на бројот на освоени поени доколку утврди дека е настаната грешка при бодувањето

(4) Комисијата ја формира Советот на експерти на Агенцијата.

(5) Комисијата по нејзино формирање донесува Деловник со кој се пропишува начинот на работа на Комисијата.

Постапка за спроведување на стручниот испит за застапник Член 8

(1) За полагање на стручниот испит за застапник, кандидатот до Агенцијата поднесува барање за полагање на стручен испит за застапник.

- (2) Со барањето за полагање на стручен испит за застапник кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит за застапник пропишани во член 2 од овој Правилник.
- (3) Агенцијата со решение утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на стручниот испит за застапник.
- (4) Кандидатот на кој што со решение му е одобрено барање за полагање на стручниот испит за застапник, преку веб страницата на Агенцијата и Јавниот радиодифузен сервис се известува за времето и местото на полагање на стручниот испит за застапник најдоцна во рок од 8 дена пред полагање на стручниот испит за застапник.
- (5) На кандидатот на кој што со решение му е одобрено барање за полагање на стручниот испит за застапник мора да му се овозможи да го полага стручниот испит за застапник во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на стручниот испит за застапник.
- (6) Кандидатот е должен во рок од 5 дена од добивање известување од став (4) од овој член, преку електронска пошта, да го пријави учеството на стручниот испит за застапник.

Член 9

- (1) Стручниот испит за застапник се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит за застапник со материјално техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.
- (2) Полагањето на стручниот испит за застапник се снима и во живо се емитува на веб страницата на Агенцијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Агенцијата.
- (3) Во просторијата за полагање на стручниот испит за застапник, за време на полагање на испитот се присутни двајца овластени претставници од Агенцијата, членовите на Комисијата за спроведување на стручниот испит за застапник од член 7 став (4) од овој Правилник, еден претставник од Министерството за финансии, еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Македонија и еден информатичар предложен од Министерството за информатичко општество и администрација.
- (4) Просторот и условите за одржување на стручниот испит за застапник ги обезбедува посебно правно лице со кое Агенцијата склучила договор а кое што ги исполнува просторните услови и материјално техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот кои ги пропишува Агенцијата.

Член 10

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит за застапник, овластениот претставник од Агенцијата го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта или патна исправа.

(2) На кандидатот за време на полагањето на стручниот испит за застапник не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на стручниот испит за застапник не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од членот 6 став (3) од овој Правилник, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(4) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути стручниот испит за застапник продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок стручниот испит за застапник само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на стручниот испит за застапник.

(5) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути стручниот испит за застапник се прекинува за сите кандидати што го полагаат стручниот испит за застапник и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на стручниот испит за застапник.

(6) Доколку кандидатот при полагањето на стручниот испит за застапник постапува спротивно од ставовите (2), (3), (4) и (5) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на стручниот испит за застапник во таа испитна сесија.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член, се смета дека кандидатот не го положил стручниот испит за застапник и истото се констатира во записникот за полагање на стручниот испит за застапник .

(8) Лицата од членот 9 став (3) од овој Правилник, за време на полагањето на стручниот испит за застапник не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага стручниот испит за застапник, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржуваат подолго од пет минути.

Член 11

(1) На денот на полагањето на стручниот испит за застапник претставникот на Агенцијата му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за стручниот испит за застапник, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем, од јавно достапната база на прашања.

(3) Првиот и вториот дел од стручниот испит за застапник содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставникот на Агенцијата дава појаснување пред да започне полагањето на стручниот испит за застапник.

(4) Електронскиот систем за полагање на стручниот испит за застапник не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно практичниот пример и прашања и/или задачи за вториот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Член 12

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од стручниот испит за застапник поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем полагањето на стручниот испит за застапник се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на стручниот испит за застапник истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член стручниот испит за застапник се презакажува за друг термин.

Член 13

(1) По завршување на стручниот испит за застапник Комисијата составува записник.

(2) Записникот го потпишуваат членовите на Комисијата за спроведување на стручниот испит за застапник кои присуствувале на спроведување на стручниот испит за застапник.

(3) Кандидатот успешно го положил стручниот испит за застапник доколку остварил најмалку 70% од вкупниот број предвидени бодови од првиот (теоретски) дел и најмалку 70% вкупниот број предвидени бодови од вториот (практичен) дел.

(4) Кандидатот кој не го положил стручниот испит за застапник со првото полагање има право на две повторни полагања на стручниот испит за застапник во рок од 6 месеци од денот на завршувањето на обуката.

(5) Кандидатот кој три пати еднопосредно не го положил стручниот испит за застапник, го губи правото за повторно полагање на стручниот испит предвиден со обуката.

Уверение за положен стручен испит за застапник

Член 14

(1) На кандидатот кој успешно го положил стручниот испит за застапник согласно записникот од член 13 став (1) од овој правилник, Агенцијата му издава Уверение за положен стручен испит за застапник во рок од 15 дена од денот кога е утврдено дека стручниот испит за застапник е положен.

(2) Уверението за положен стручен испит за застапник содржи:

1. Полно име и презиме на кандидатот;
2. Година и место на раѓање на кандидатот;
3. Датумот на полагање на стручниот испит за застапник;
4. Број и датум на издавање на Уверението за положен стручен испит за застапник; и
5. Име, презиме и потпис на Претседателот на Советот на експерти на Агенција за супервизија на осигурување.

Преодни и завршни одредби

Член 15

(1) Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува еден година од денот на влегувањето во сила на Законот за изменување и дополнување на Законот за супервизија на осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 188/2013).

(2) Со започнување на примената на овој правилник престанува да важи Правилникот за условите за стекнување со и испитување на стручната подготвеност потребна за вршење работи на застапување во осигурувањето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 102/2010, 167/2011).

Член 16

(Член 5 од Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/2017).

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**Претседател на Советот на експерти,
Климе Попоски**